

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. rugpjūčio 28 d. Nr. 21RE3-124(AG3-79/26-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Lino Dagio ir Vaidos Paurienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos *O. J. (duomenys neskelbtini)* skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja *O. J. (duomenys neskelbtini)* (toliau – ir Pareiškėja) Komisijos 2023 m. liepos 25 d. patikslintu skundu (toliau – ir Skundas) prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė, Administracija) Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus (toliau – Skyrius) 2023 m. balandžio 28 d. sprendimą Nr. 15514 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ (toliau – Sprendimas), įvertinti šio sprendimo teisėtumą socialinių interesų vertinimo pažeidimo aspektu ir įpareigoti Skyrių skirti šildymo kompensaciją už laikotarpį 2023 m. vasario 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d.

Skunde nurodyta, kad skundžiamu Sprendimu buvo nuspręsta nepasiturinčiai šeimai, auginančiai penkis vaikus, neskirti būsto šildymo kompensacijos nuo 2023 vasario 1 d. iki balandžio 30 d. pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą Šiauliai, (*duomenys neskelbtini*), remiantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio 6 dalimi (kai būste gyvena dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių ir viena grupė ar asmuo neturi teisės į kompensaciją).

Pareiškėja nurodo, kad kreipėsi į Skyrių su prašymu skirti kompensacijas nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. vasario 1 d., teikė būste gyvenamąją vietą deklaruojančių žmonių pajamas. Pateikus naują prašymą skirti kompensaciją laikotarpiu nuo 2023 m. vasario 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., Skyrius šį prašymą patenkino, bet Pareiškėja, nesulaukusi išmokos iki balandžio mėnesio galo, kreipėsi dėl situacijos patikslinimo ir tik tuomet sužinojo, kad įvyko klaida ir prašymas skirti šildymo kompensaciją yra netenkintas bei pareikalavo pateikti būste gyvenamąją vietą deklaruojančio, bet faktiškai negyvenančio *R. D. (duomenys neskelbtini)* išdeklaravimą pagrindžiančius dokumentus. Paaiškinime paramos teikimo komisijai Pareiškėja nurodė dėl kokių aplinkybių negali *R. D. (duomenys neskelbtini)* išdeklaruoti. Skiriant kompensaciją už ankstesnį laikotarpį, apžiūrėjus buitines sąlygas, buvo surašytas aktas ir įsitikinta, jog būste gyvena tik Pareiškėjos šeima. Pažymėjo, kad *R. D. (duomenys neskelbtini)* faktinė gyvenamoji vieta jai nėra žinoma, kadangi jis nenurodo savo adreso. Prieš 15 metų *R. D. (duomenys neskelbtini)* paliko šeimą ir išsikraustė į Kairių mstl. pas sugyventinę ir nuo tada Pareiškėja su tėvu nebendrauja.

Pareiškėja teigia, kad sprendimas jos šeimai neskirti kompensacijos vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi yra neteisėtas, nes ši norma taikoma, kai būste gyvena keletas asmenų grupių, o šiuo atveju yra nustatyta, jog *R. D. (duomenys neskelbtini)* būste negyvena.

Sprendime nurodyta, jog nėra sutvarkyti namo paveldėjimo dokumentai, kas yra neteislinga, nes dokumentai sutvarkyti prieš daug metų tik dėl nurodytų paaiškinime aplinkybių paveldėtas būstas nėra įregistruotas Registrų centre.

Sprendime neskirti šildymo kompensacijos Atsakovė taip pat nurodo, kad sprendimai skirti kompensaciją ankstesniais laikotarpiais buvo priimti du kartus išimties tvarka (Pareiškėjai pateikus prašymus ir paaiškinimus raštu). Pareiškėja atkreipia dėmesį, kad teisės aktai neapibrėžia kiek kartų asmeniui/šeimai gali būti taikoma išimties tvarka, todėl mano, kad turėjo būti atsižvelgta į ankstesniuose paaiškinimuose nurodytas aplinkybes, ir remiantis žmogiškumo faktoriais socialiai pažeidžiamiesiems asmenims ir nepilnamečiams vaikams skirta šildymo kompensacija ar jos dalis, pvz. neskiriant jos negyvenančiam, bet gyvenamąją vietą deklaravusiam asmeniui.

Pažymi, kad kietojo kuro kainos 2022-2023 metais ženkliai išaugo, todėl Pareiškėja mano, kad Atsakovė netinkamai įvertino aplinkybes priimdama sprendimą neskirti daugiavaikėi nepasiturinčiai šeimai kompensacijos už būsto šildymą laikotarpiu nuo 2023 m. vasario 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d..

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su Pareiškėjos Skundo reikalavimu, laiko jį nepagrįstu, prašo bylą nutraukti.

Atsakovė nurodo, kad ginčo teisinius santykius reglamentuoja Įstatymas, kokia yra šio įstatymo paskirtis (1 straipsnio 1 dalis), kad būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (toliau – kompensacijos) yra viena iš piniginės socialinės paramos rūšių (5 straipsnio 2 dalis), o Įstatymo 25 straipsnis įtvirtina piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų pareigas pateikti visą ir teisingą informaciją, įrodančią bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens teisę gauti piniginę socialinę paramą, ir būtinus paramai gauti dokumentus.

Pažymi, jog Pareiškėja 2023 m. vasario 8 d. pateikė prašymą-paraišką Nr. 12258 (toliau - Prašymas) būsto šildymo išlaidų, karšto vandens išlaidų ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijoms (toliau – Kompensacijos) gauti. Pareiškėjos Prašymas gauti kompensaciją nuo 2023 m. vasario 1 d. priimtas nagrinėti tik 2023 m. kovo 30 d., todėl būtent tą dieną Pareiškėja gavo automatinį sistemos SPIS pranešimą apie priimtą nagrinėti prašymą. Tą pačią dieną darbuotoja išsiuntė pranešimą per sistemą SPIS apie trūkstamų dokumentų pateikimą bei apie tai informavo tiesiogiai Pareiškėją el. paštu, 2023 m. balandžio 18 d. pakartotinai el. paštu informavo apie trūkstamų dokumentų pateikimą. Pareiškėjos Prašymas Paramos teikimo komisijoje išnagrinėtas 2023 m. balandžio 27 d., todėl iki šios datos Pareiškėja negalėjo gauti jokio pranešimo apie priimtą sprendimą dėl kompensacijų skyrimo.

Atsakovė nurodo, kad Pareiškėja el. būdu (www.spis.lt) 2023 m. vasario 8 d. pateikė du prašymus: socialinei pašalpai gauti (2023 m. vasario, kovo, balandžio mėn.) ir būsto šildymo išlaidų kompensacijai gauti (2023 m. vasario, kovo, balandžio mėn.). Pažymi, kad kiekvienas prašymas išnagrinėtas atskirai. Dėl šildymo sezono metu išaugusio prašymų kiekio, pirmiausia buvo nagrinėjami prašymai socialinei pašalpai gauti. Prašymas socialinei pašalpai gauti Skyriaus darbuotojos priimtas nagrinėti 2023 m. vasario 23 d. ir tą pačią dieną priimtas sprendimas skirti socialinę pašalpą. Prie Pareiškėjos Skundo pridėtas 2023 m. vasario 24 d. automatinis sistemos SPIS pranešimas, kurį nurodo Pareiškėja, nėra pranešimas apie priimtą sprendimą skirti šildymo kompensaciją, nes tai yra SPIS sistemos pranešimas apie priimtą sprendimą skirti socialinę pašalpą.

Priėmus nagrinėti Pareiškėjos Prašymą dėl kompensacijos skyrimo, buvo išsiųstas pranešimas, kuriuo prašyta pateikti prašymą Paramos teikimo komisijai ir dokumentus patvirtinančius sąlygų, nurodytų Skyriaus 2022 m. gruodžio 9 d. rašte Nr. (28.4.40) SSP-5069, kuriame pateikta informacija ir apie galimybę kreiptis dėl paveldimo turto mokesčio lengvatos. Atsakovė pastebi, kad Pareiškėja neneigia, jog buvo informuota anksčiau apie reikalingų dokumentų įregistravimą Registrų centre arba negyvenančio asmens išdeklaravimą, tačiau reikalingų veiksmų neatliko.

Pareiškėja pateikė prašymą skirti kompensacijas nuo 2023 m. vasario 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., tačiau nebuvo atlikusi prašomų veiksmų, apie kuriuos buvo informuota ankstesniais raštais, dėl ko buvo tikrinami duomenys apie gyvenamąją vietą deklaruotus adresu (*duomenys neskelbtini*), Šiauliuose, ir nustatyta, kad R. D. (*duomenys neskelbtini*) deklaruota gyvenamoji vieta liko su Pareiškėja ir jos šeima.

Atsakovė nurodo, kad vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, teisė į kompensaciją nustatoma gyvenamąją vietą būste deklaruotiems arba būstą nuomojantiems asmenims. Pareiškėja su vaikais deklaruoja gyvenamąją vietą adresu (*duomenys neskelbtini*), Šiauliuose (toliau – ir būstas), o būste gyvenamąją vietą yra deklaravęs ir R. D. (*duomenys neskelbtini*), kuris nepriklauso Pareiškėjos bendrai gyvenančių asmenų grupei (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis). Tai, kad tame pačiame būste gyvenamąją vietą deklaruoja asmuo, kuris nepriklauso Pareiškėjos bendrai gyvenančių asmenų grupei, ir šiam asmeniui teisė į kompensaciją nenustatyta, teisės į kompensaciją neturi ir Pareiškėjos šeima (Įstatymo 8 straipsnio 6 dalis).

Pareiškėjai neturint teisės gauti kompensacijos pagal Įstatymą, jos Prašymas, gavus 2023 m. balandžio 21 d. prašymo-paraiškos priedą, 2023 m. balandžio 27 d. buvo svarstytas Paramos teikimo komisijoje (PRP-16).

Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. T-64 patvirtintu Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 32 punktu, Paramos teikimo komisija teikia rekomendacijas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo. Tokiu atveju, surašomas Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas, kuris, Pareiškėjos atveju, buvo surašytas 2022 m. lapkričio 23 d. ir iš kurio matyti, kad visas būstas (namas) apšildomas vienu kieto kuro katilu, name gyvena tik Pareiškėjos šeima.

Atsakovė pažymi, kad Pareiškėja dėl kompensacijos skyrimo į Skyrių kreipėsi ne pirmą kartą. 2021 m. spalio 4 d. ji pateikė prašymą kompensacijai gauti ir vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, 2021 m. spalio 29 d. buvo priimtas sprendimas Nr. 10316 neskirti būsto šildymo išlaidų kompensacijos ir apie tai Pareiškėja informuota 2021 m. lapkričio 3 d. Skyriaus raštu Nr. (28.4.40) SSP-3145, kuriame buvo išdėstyta informacija dėl galimybės gauti kompensaciją (kreiptis dėl kompensacijos, kai būste gyvenamąją vietą deklaruos tik jos šeima). 2021 m. lapkričio 18 d. Pareiškėja pateikė prašymą vienkartinę pašalpą gauti, kuriame nurodė, kad vienkartinė pašalpa jai reikalinga kieto kuro įsigijimo išlaidoms kompensuoti, nes jos šeima negali gauti kompensacijos šildymui. Šis prašymas 2021 m. gruodžio 16 d. svarstytas Paramos teikimo komisijoje (PRP-49). Vadovaujantis tuo metu galiojusio Aprašo 34.21 punktu, Paramos teikimo komisija, atsižvelgdama į paaiškinimus, kad išsideklaruoti iš būsto R. D. (*duomenys neskelbtini*) savo noru nesutinka, šeima gyvena paveldėtame būste, kurio paveldėjimo dokumentai nesutvarkyti, nes reikia kreiptis į notarą, susimokėti paveldimo turto mokesčius, bei atsižvelgdama į Pareiškėjos šeimos socialinę padėtį (šeimai nuo 2020 m. sausio 1 d. teikiama socialinė pašalpa), skyrė 180 Eur vienkartinę pašalpą ir rekomendavo Pareiškėjai tvarkyti paveldėjimo dokumentus (Pareiškėja informuota 2021 m. gruodžio 20 d. Skyriaus raštu Nr. (28.4.40) SSP-3733).

Prasidėjus naujam šildymo sezonui, 2022 m. spalio 31 d. Pareiškėja kreipėsi dėl kompensacijos nurodydama, kad name gyvena tik jos šeima, o jos tėvas šiuo adresu negyvena 18 metų, namą yra paveldėjusi iš savo promočiutės, tačiau savo vardu neįregistravusi, nes nebuvo poreikio bei dėl sunkios materialinės padėties neturi lėšų sumokėti mokesčių valstybei ir notarui. Pareiškėjos prašymas 2022 m. gruodžio 1 d. svarstytas Paramos teikimo komisijoje (PRP-46), kuri rekomendavo išimties tvarka skirti kompensaciją (2022 m. spalio – 2023 m. sausio mėn.) ir nurodė ateityje kreiptis dėl kompensacijos, susitvarkius paveldėjimo dokumentus, nes kaip namo ar jo dalies savininkė galės teikti prašymą dėl deklaruojančių gyvenamąją vietą, bet faktiškai negyvenančių asmenų išdeklaravimo. Apie tai Pareiškėja informuota Skyriaus 2022 m. gruodžio 9 d. raštu Nr. (28.4.40) SSP-5069, kuriame pateikta informacija apie galimybę kreiptis dėl paveldimo turto mokesčio lengvatos.

2023 m. vasario 8 d. Pareiškėjai pateikus prašymą kompensacijai nuo 2023 m. vasario 1 d. gauti, 2023 m. kovo 30 d. buvo patikrinta VI „Registru centras“ teikiama informacija apie Pareiškėją, tačiau įrašų, susijusių su Pareiškėjos nekilnojamojo turto nuosavybe, paveldėjimu, nebuvo rasta.

2023 m. balandžio 21 d. Pareiškėja raštu Paramos teikimo komisijai paaiškino, kad išdeklaruoti *R. D. (duomenys neskelbtini)* negalinti, nes, pasak jos, tai nėra etiška ir žmogiška, namo paveldėjimo dokumentų netvarkiusi, kadangi įregistravus nuosavybę viešajame registre ji gali areštuoti antstoliai. Paramos teikimo komisija, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėja ne kartą buvo informuota apie reikiamus atlikti veiksmus norint gauti kompensaciją, tačiau jokių veiksmų nesiėmė ir nenurodė svarbių priežasčių, kodėl to negali padaryti, be to, 2021 m. gruodžio mėn. ir 2022 m. gruodžio mėn. jai buvo skirta socialinė parama išimties tvarka, rekomendavo kompensacijų neskirti. Atsižvelgiant į Paramos komisijos rekomendaciją, 2023 m. balandžio 28 d. priimtas Sprendimas, apie kurį Pareiškėja informuota 2023 m. gegužės 3 d. raštu Nr. (28.4.40) SSP-2185 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijos teikimo“ (toliau - Raštas), jame, be kita ko, paaiškinta, kad Pareiškėjai neatitinkant Įstatymo reikalavimų dėl būste deklaruotų asmenų, priskirtinų atskirai šeimai, jau du kartus skirus kompensaciją išimties tvarka, pasiūlyta teikti naują prašymą dėl kompensacijos, kai susitvarkys namo paveldėjimo dokumentus ir atliks kitus veiksmus, kad atitiktų Įstatymo nustatytus reikalavimus, nes teisė į kompensacijas nustatoma gyvenamąją vietą būste deklaravusiems arba būstą nuomojantiems asmenims (Įstatymo 7 straipsnio 1 d.).

Bendrai gyvenantys asmenys, deklaruojantys gyvenamąją vietą skirtinguose būstuose privalo pasirinkti vieną iš būstų, už kurį būtų teikiamos kompensacijos (Įstatymo 7 straipsnio 4 d.). Pareiškėjos sutuoktinis *R. J. (duomenys neskelbtini)* deklaruoja gyvenamąją vietą kitu adresu, tačiau, atsižvelgiant į Pareiškėjos pateiktą informaciją, kad visa šeima gyvena viename būste, kurią patvirtino buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas, teisė į kompensacijas nustatoma visai Pareiškėjos šeimai, neišskiriant sutuoktinio, gyvenamąją vietą deklaruojančio kitu adresu.

2023 m. balandžio 21 d. pažyma apie gyvenamosios vietos deklaravimą, adresu (*duomenys neskelbtini*) Šiauliuose, patvirtina, kad šiuo adresu gyvenamoji vieta yra deklaruota Pareiškėjos ir jos 5 vaikų bei *R. D. (duomenys neskelbtini)*, gim. (*duomenys neskelbtini*).

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjos tėvas *R. D. (duomenys neskelbtini)* gim. *R. D. (duomenys neskelbtini)*, yra suaugęs asmuo, deklaravęs gyvenamąją vietą būste, akivaizdu, kad jis nepriklauso Pareiškėjos bendrai gyvenančių asmenų grupei (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis), todėl vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, kai būste deklaruoja gyvenamąją vietą dvi arba daugiau bendrai gyvenančių asmenų ir (arba) vienų gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą atsiskaito pagal vieną sąskaitą, teisė į kompensacijas šiems asmenims nustatoma bendrai.

Atsakovė pažymi, kad pagal teisinį reglamentavimą gyvenamoji vieta ir deklaruota gyvenamoji vieta nėra tapačios sąvokos. Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 2 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyta, jog gyvenamosios vietos sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Civiliniame kodekse, o gyvenamosios vietos deklaravimas - gyvenamosios vietos adresą sudarančių ir kitų šiame įstatyme nustatytų duomenų pateikimas gyvenamosios vietos deklaravimo įstaigai. Tai, kad Pareiškėjos tėvas teisės aktų nustatyta tvarka yra deklaravęs savo gyvenamosios vietos adresą (*duomenys neskelbtini*) Šiauliuose, tačiau faktiškai gyvena kitu adresu, nereiškia, jog neprivaloma laikytis teisės aktais nustatytų sąlygų.

Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad skiriant piniginę socialinę paramą įskaitomos visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamos pajamos. Tai, kad *R. D. (duomenys neskelbtini)* faktiškai negyvena būste, nepaneigia jo gyvenamosios vietos deklaravimo fakto.

Pažymi, kad piniginę socialinę paramą ir pašalpas Šiaulių miesto savivaldybė teikia vykdydama savarankiškąją savivaldybės funkciją, kuri yra finansuojama iš Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto lėšų (Aprašo 4 punktą), socialinė parama teikiama išimties tvarka, o Paramos teikimo komisijai suteikta teisė, bet ne pareiga, teikti rekomendaciją skirti ar neskirti socialinę paramą, minėta komisija svarstydamas asmenų prašymus, vertina egzistuojančias aplinkybes ir asmens situaciją, vadovaujasi Aprašu ir Įstatymu.

Atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjos būste gyvenamąją vietą yra deklaravę 7 asmenys, kurie pagal Paramos įstatymo 2 straipsnio 2 dalį nepriklauso bendrai gyvenančių asmenų grupei, dėl ko, laikytini atskiromis asmenų grupėmis, kuriems nustatant teisę į kompensacijas taikomas Įstatymo 8 straipsnio 6 dalies reglamentavimas. Pareiškėjai nevykdant Paramos teikimo komisijos sąlygų,

Atsakovė laiko, kad Sprendimas yra teisiškai pagrįstas ir teisėtas, atitinkantis Įstatymo nuostatas, todėl jo naikinti nėra pagrindo.

Pasisakydama *dėl praleisto termino skundui paduoti*, Atsakovė mano, jog Pareiškėja galimai pateikė skundą Komisijai jau praleidusi Sprendimo apskundimo terminą, neprašo jo atnaujinti, nenurodo praleidimo priežasčių, todėl iškelta byla turėtų būti nutraukta paaiškėjus, kad skundas (prašymas) buvo priimtas praleidus nustatytus jo padavimo terminus ir pareiškėjas neprašė termino atnaujinti (IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 6 punktą).

Atsakovė pažymi, kad skundžiamas Sprendimas buvo priimtas 2023 m. balandžio 28 d.. Įstatymo 21 straipsnio 15 dalimi ir Aprašo 13 punktu nustatyta, jog prašymą-paraišką pateikęs asmuo apie priimtą sprendimą dėl piniginių socialinės paramos skyrimo ar neskyrimo yra informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos nurodant neskyrimo priežastį ir šio sprendimo apskundimo tvarką. Apie skundžiamą Sprendimą Pareiškėja buvo informuota Skyriaus 2023 m. gegužės 3 d. raštu Nr. (28.4.40) SSP-2185, kuris buvo išsiųstas 2023 m. gegužės 3 d. iš dokumentų valdymo sistemos Avilys el. paštu (*duomenys neskelbtini*)@gmail.com, kuris buvo nurodytas prašyme-paraiškoje.

Atsakovė paaiškina, kad 2023 m. balandžio 27 d. Paramos teikimo komisijai nusprendus rekomenduoti kompensacijų neskirti, 2023 m. balandžio 28 d. suvedant duomenis į programą „Parama“ dėl įvedimo klaidos Pareiškėjai buvo išsiųstas automatinis SPIS sistemos pranešimas apie nustatytą teisę į kompensacijas. Tą pačią dieną klaida ištaisyta ir priimtas sprendimas neskirti kompensacijų (Sprendimas).

2023 m. gegužės 22 d. Pareiškėja kreipėsi telefonu į Skyrių informacijos, kodėl negauna šildymo kompensacijos, teigdama, kad negavo pranešimo apie kompensacijos neskyrimą. 2023 m. gegužės 24 d. raštas ir sprendimas pakartotinai išsiųsti tuo pačiu Pareiškėjos el. paštu ir Pareiškėja tą pačią dieną patvirtino jo gavimą. Iš pridėdama susirašinėjimo matyti, kad Pareiškėja nurodomu elektroniniu paštu naudojas, pranešimus gauna, nors minimo 2023 m. gegužės 3 d. pranešimo teigia nemačiusi, nerandanti savo elektroniniame pašte.

Pažymi, kad Sprendimas Pareiškėjai išsiųstas teisės aktų nustatyta tvarka 2023 m. gegužės 3 d., dėl ko laikytina, kad yra praleistas individualaus administracinio teisės akto apskundimo vieno mėnesio terminas.

Atsakovės vertinimu Pareiškėja skundžia Sprendimą, nes Pareiškėja iš esmės nesutinka su tuo, kad Atsakovė vadovaudamasi Įstatymo ir Tvarkos aprašo imperatyviomis nuostatomis, turėdama teisę, o ne pareigą skirti kompensacijas išimties tvarka, priėmė jai nepalankų sprendimą ir neskyrė prašomos paramos (kompensacijos), nes Skunde Pareiškėja nenurodė kokių pagrindų skundžia Sprendimą, dėl ko jis neatitinka Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo reikalavimų.

Pareiškėja, susipažinusi su Atsakovės pateiktu atsiliepimu, nurodo, kad nesutinka su Atsakovės nuomone, jog Pareiškėja negalėjo gauti www.spis.lt sistemos pranešimo apie priimtą sprendimą apie kompensacijų skyrimą, tačiau tokie pranešimai buvo gauti net du (2023 m. vasario 24 d. ir 2023 m. balandžio 28 d.) gauti, todėl Pareiškėja laukė kol bus išmokėta šildymo kompensacija. Nesulaukusi iki 2023 m. gegužės 23 d. dienos pati savo iniciatyva kreipėsi į Skyrių paklausti kodėl nėra išmokama kompensacija ir tik tuomet (2023 m. gegužės 24 d.) buvo gautas atsakymas, jog kompensacija nėra skiriama ir 2023 m. vasario 24 d. bei 2023 m. balandžio 28 d. gauti sistemos pranešimai dėl paskirtos kompensacijos yra klaidingi.

Pareiškėja taip pat nesutinka su Atsakovės vertinimu, kad vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, kai būste deklaruoja gyvenamąją vietą dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių, kurie už būsto šildymą atsiskaito pagal vieną sąskaitą, teisė į kompensacijas šiems asmenims nustatoma bendrai todėl atsižvelgiant į tai, kad su Pareiškėja tame pačiame būste deklaruoja gyvenamąją vietą asmuo, nepriklausantis Pareiškėjos bendrai gyvenančių asmenų grupei ir šiam asmeniui teisė į kompensaciją nenustatyta, teisė į kompensaciją praranda ir Pareiškėjos šeima. Pareiškėjos įsitikinimu, Įstatymas aiškiai nurodo, kad kompensacija neskiriama kai būste gyvenamąją vietą ne tik deklaruoja, bet ir faktiškai gyvena kelios asmenų grupės, tačiau šiuo atveju nustatyta ir

paaiškinta, kad *R. D. (duomenys neskelbtini)* čia negyvena, bendros buities su jie neveda, neatsiskaito už kietąjį kurą pagal vieną sąskaitą (surašytas buities patikrinimo aktas).

Pareiškėja pažymi, kad paramos išimties tvarka kreipėsi pagal nustatytą tvarką, bet kuris asmuo ar šeimos gali kreiptis dėl kompensacijų tiek, kiek poreikis tokioms kompensacijoms yra, todėl nesupranta Atsakovės pabrėžtinai išskiriamo jau gautų Pareiškėjos kompensacijų skaičiaus.

Pareiškėjai taip pat neaišku, kodėl Atsakovė primygtinai reikalauja išdeklaruoti *R. D. (duomenys neskelbtini)*, kai Įstatymas šito nereikalauja, nors pati Pareiškėja sutinka ir neprieštarauja, kad deklaruotam, bet kartu negyvenančiam asmeniui kompensacija skiriama nebūtų.

Atsakovė nurodo, kad jei būste deklaravęs gyvenamąją vietą asmuo, būstą nuomojasi kitur, jam teisė į kompensacijas deklaruotos gyvenamosios vietos adresu nenustatoma. Šiuo atveju Atsakovė klaidingai informuoja Komisiją, nes *R. D. (duomenys neskelbtini)* būsto nesinuomoja, jis gyvena pas savo sugyventinę, kuri nesutinka jo prisideklaruoti prie savo gyvenamojo būsto.

Pareiškėja, pasisakydama *dėl galimai praleisto termino skundai paduoti*, pažymi, kad nors skundžiamas Sprendimas buvo priimtas 2023 m. balandžio 28 d., šį Sprendimą gavo 2023 m. gegužės 24 d., o skundą Komisijai pateikė 2023 m. birželio 8 d., todėl vieno mėnesio termino nepraleido. Komisijai paprašius patikslinti skundą, patikslintas skundas taip pat buvo pateiktas nepraleidžiant termino. Nors Atsakovė ir nurodo, kad Pareiškėja 2023 m. gegužės 3 d. gavo raštą Nr. (28.4.40) SSP-2185 savo el. pašto adresu (*duomenys neskelbtini*)@gmail.com), tačiau tai nėra teisinga, Pareiškėja teigia tokio rašto negavusi ir pridėda ekrano nuotrauką iš e. pašto, kurioje matyti, kad įvedus į paiešką „avilyš“ nėra 2023 m. gegužės 3 d. rašto, o yra tik 2023 m. gegužės 24 d. gautas raštas, kuomet pati Pareiškėja kreipėsi dėl informacijos į Atsakovę.

Pareiškėja nori pabrėžti, kad Komisija vertindama bylos dokumentus turėtų atsižvelgti į tai, kad Pareiškėja yra silpnesnioji šalis ir šią bylą nagrinėti socialinių ir ekonominių pažeidimų vertinimo aspektu, nesuteikiant pranašumo Atsakovei vien todėl, kad ją atstovaujantys asmenys, turintys teisinį išsilavinimą.

Susipažinusi su Pareiškėjos prieštaravimais, Atsakovė nurodo, jog ji privalo vadovautis jai teisės aktuose apibrėžta kompetencija, ginčo atveju Įstatymu, kuriuo yra įtvirtinta savivaldybių teisė savivaldybės biudžeto sąskaita skirti kompensacijas ar jų, esant tam tikroms aplinkybėms, neteikti.

Atsakovė pakartotinai patvirtina, kad pareiškėja el. būdu (www.spis.lt) 2023 m. vasario 8 d. pateikė du prašymus: socialinei pašalpai gauti (2023 m. vasario, kovo, balandžio mėn.) ir būsto šildymo išlaidų kompensacijai gauti (2023 m. vasario, kovo, balandžio mėn.). Kiekvienas prašymas išnagrinėtas atskirai.

Pareiškėjos prašymas socialinei pašalpai gauti Skyriaus darbuotojos priimtas nagrinėti 2023 m. vasario 23 d. ir tą pačią dieną priimtas sprendimas skirti socialinę pašalpą, o Pareiškėjos prieštaravimų 1 priedas (b. l. 77) patvirtina, kad tai pranešimas apie priimtą sprendimą skirti išmoką (socialinę pašalpą).

Pareiškėjos Prašymas kompensacijoms gauti pateiktas 2023 m. vasario 8 d. Skyriuje priimtas nagrinėti tik 2023 m. kovo 30 d., todėl tą dieną Pareiškėja gavo automatinį sistemos SPIS pranešimą apie priimtą nagrinėti prašymą. Tą pačią dieną darbuotoja išsiuntė pranešimą per sistemą SPIS apie trūkstamų dokumentų pateikimą bei apie tai informavo tiesiogiai Pareiškėją el. paštu. 2023 m. balandžio 18 d. darbuotoja pakartotinai el. paštu informavo apie trūkstamų dokumentų pateikimą.

Pareiškėjos pateiktas 2023 m. balandžio 21 d. prašymo-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti priedas (b. l. 49) Paramos teikimo komisijoje išnagrinėtas 2023 m. balandžio 27 d., atsižvelgiant į Paramos teikimo komisijos rekomendaciją, 2023 m. balandžio 28 d. priimtas Sprendimas.

Dėl Pareiškėjai SPIS sistemoje 2023 m. balandžio 28 d. išsiųsto pranešimo apie nustatytą teisę į kompensacijas, Atsakovė dar kartą paaiškina, kad 2023 m. balandžio 27 d. Paramos teikimo komisijai nusprendus rekomenduoti kompensacijų Pareiškėjai neskirti, 2023 m. balandžio 28 d., suvedant duomenis į programą „Parama“ dėl įvedimo klaidos Pareiškėjai buvo išsiųstas automatinis SPIS sistemos pranešimas apie nustatytą teisę į kompensacijas, tačiau tą pačią dieną klaida ištaisyta ir Sprendimas buvo išsiųstas Pareiškėjai elektroniniu paštu, kadangi SPIS sistemoje po klaidos

ištaisyti, sistema negali išsiųsti naujo pranešimo. Apie priimtą Sprendimą Pareiškėja informuota Raštu.

Pareiškėjai nesutinkant su Atsakovės atsiliepime (10-12 pastraipose) nurodomu teisiniu reglamentavimu ir faktinėmis aplinkybėmis, Atsakovė pažymi, kad vadovavosi Įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, kuria teisė į kompensacijas nustatoma gyvenamąją vietą būste deklaravusiems arba būstą nuomojantiems asmenims. Pareiškėja su vaikais deklaruoja gyvenamąją vietą adresu (*duomenys neskelbtini*) Šiauliuose („būstas“), kartu šiame būste deklaruoja gyvenamąją vietą ir R. D. (*duomenys neskelbtini*), kuris nepriklauso Pareiškėjos bendrai gyvenančių asmenų grupei (Paramos įstatymo 2 str. 2 d.). Įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad, kai būste deklaruoja gyvenamąją vietą dvi arba daugiau bendrai gyvenančių asmenų ir (arba) vienu gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą atsiskaito pagal vieną sąskaitą (namas apšildomas vienu šildymo įrenginiu), teisė į kompensacijas šiems asmenims nustatoma bendrai. Atsižvelgiant į tai, kad kartu su Pareiškėja tame pačiame būste deklaruoja gyvenamąją vietą asmuo, nepriklausantis Pareiškėjos bendrai gyvenančių asmenų grupei ir šiam asmeniui teisė į kompensaciją nenustatyta, teisės į kompensaciją neturi ir Pareiškėjos šeima. Dėl ko, Atsakovė ir nurodė, kad Pareiškėjai pagal Įstatymą gauto Prašymo pagrindu neturint teisės gauti kompensacijos, buvo gautas (Skyriaus darbuotojai paprašius) 2023 m. balandžio 21 d. prašymo-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti priedas, kuris svarstytas 2023 m. balandžio 27 d. Paramos teikimo komisijos posėdyje (PRP-16).

Atsakovė nurodo, kad savivaldybėms yra suteikta teisė, bet ne pareiga teikti paramą asmenims išimties tvarka, kuriems prašoma parama nepriklauso vadovaujantis Įstatymo nustatyta tvarka Įstatymo 4 straipsnio 2 dalis) ir šią paramą savivaldybės teikia iš savivaldybių biudžetų lėšų (Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis.). Akcentuoja Įstatymo paskirtį, Apraše nustatytą tvarką. Pamini, kad Pareiškėja dėl kompensacijos skyrimo į Skyrių kreipėsi ne pirmą kartą. Skyriaus Raštu Pareiškėjai buvo paaiškinta, kad Pareiškėjai neatitinkant Įstatymo reikalavimų dėl būste deklaruotų asmenų, priskirtinų atskirai šeimai, jau du kartus jai ir jos šeimai, išimties tvarka Paramos teikimo komisija skyrė kompensacijas. Teigia, jog akivaizdu, kad pareiškėjos būste gyvenant tik deklaruotiems asmenims ji atitiktų Įstatymo nustatytus reikalavimus, kuriais vadovaujantis Pareiškėja turėtų galimybę pasinaudoti Įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi teise į kompensacijas, kuri nustatoma gyvenamąją vietą būste deklaravusiems arba būstą nuomojantiems asmenims, o ne kas kartą kreiptis į Paramos teikimo komisiją išimties tvarka skirti kompensaciją. Nurodo, kad savivaldybės privalo biudžeto lėšas naudoti pagrįstai ir ekonomiškai, padėti asmenims įveikti sunkumus esamoje situacijoje, neskatinant asmenų naudotis pagalba nuolat, nevykdant pareigų.

Pasisakydama dėl Pareiškėjos teiginio, kad ji Sprendimą iš Atsakovės gavo tik 2023 m. gegužės 23 d., o skundą Komisijai pateikė 2023 m. birželio 8 d. nepraleidusi nustatyto 30 dienų apskundimo termino, Atsakovė nurodo, kad Sprendimas buvo priimtas 2023 m. balandžio 28 d. ir Atsakovė vadovaudamasi Įstatymo 21 straipsnio 15 dalimi bei Aprašo 13 punkto nuostatomis, laikydamosi nustatyto 5 darbo dienų termino, apie priimtą sprendimą Pareiškėją informavo Skyriaus Raštu, kuris išsiųstas 2023-05-03 17:37:43 iš dokumentų valdymo sistemos Avilys pareiškėjai el. paštu (*duomenys neskelbtini*)@gmail.com. Šis el. pašto adresas nurodytas Pareiškėjos Prašyme. Daugiau įrodymų, nei pateikta kartu su atsiliepimu, apie minimo dokumento išsiuntimą ir perskaitymą pateikti negali, kadangi gauta informacija iš Bendrųjų reikalų skyriaus Informacinių technologijų poskyrio, kad šios datos žurnalo įrašų apie dokumento išsiuntimą jau nebėra, kadangi sistemoje jie saugomi 3 mėnesius.

Atsakovė, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjos elektroninis paštas naudojamas pranešimams gauti nepasikeitė, preziumuoja, kad elektroninį laišką su skundžiamu Sprendimu ir Raštu Pareiškėja gavo sekančią dieną po išsiuntimo, t. y. 2023 m. gegužės 4 d., kas laikytina, kad pateikusi skundą Komisijai 2023 m. birželio 8 d., praleido įstatymo nustatytą terminą. Atkreipia dėmesį į tai, kad Pareiškėja pati gegužės 23 d. el. laiške nurodo, kad „visko gali būti, kad vaikai ištrynė laišką/laiškus nes duodu pažaisti su savo telefonu ir būna prispaudo visko“. Pareiškėja pateikė gautų elektroninių laiškų sąrašą, kuriame ginčui aktualaus laiško nėra, nes galimai jis buvo ištrintas, Atsakovės vertinimu tai neeliminuoja Pareiškėjos atsakomybės elgtis atsakingai ir apdairiai, kad laiku gauti

svarbius pranešimus. Pareiškėjos pateiktas el. susirašinėjimas bei pateikta Rašto istorija patvirtina 2023 m. gegužės 3 d. išsiuntimo el. paštu bei pakartotinio išsiuntimo 2023 m. gegužės 24 d. faktą.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2023 m. balandžio 28 d. sprendimo Nr. 15514 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“, teisėtumo.

Nustatyta, jog Pareiškėja 2023 m. vasario 8 d. Atsakovei pateikė Prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 12258 (b. l. 39-41, minėta – Prašymas), kuriuo prašė skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją 2023 m. vasario, kovo, balandžio mėn., patvirtino, kad paskutinį kartą pateikta informacija, reikalinga piniginei socialinei paramai gauti, nepasikeitė ir jos tikslinti nereikia. Prašymo dalyje, kurią pildė savivaldybės administracijos darbuotojas, nurodyta, kad nepateikti piniginei socialinei paramai gauti reikalingi dokumentai (b. l. 41), grafoje „Nepateikti dokumentai“ įrašyta: „Prašymas į paramos komisiją, inf. apie turto įteisinimą“.

Byloje nėra ginčo dėl to, kad tiek Pareiškėja ir jos vaikai, tiek Pareiškėjos tėvas yra deklaravę gyvenamąją vietą adresu (*duomenys neskelbtini*) Šiauliai, šį faktą patvirtina Atsakovės pateikta 2023 m. balandžio 21 d. pažyma apie gyvenamosios vietos deklaravimą (b. l. 42).

Atsakovės teigimu Prašymas priimtas nagrinėti 2023 m. kovo 30 d. Iš pateiktų duomenų matyti, kad būtent tą dieną suformuota Nekilnojamojo turto registro pažyma socialinei paramai gauti (b. l. 43), išsiųstas pranešimas per sistemą SPIS, kad Pareiškėjos Prašymas priimtas, nurodyta peržiūrėti informacinį lapelį, prašoma pateikti trūkstamus dokumentus ne vėliau kaip per mėnesį, nurodyta, kad sprendimas dėl prašymo patenkinimo (nepatenkinimo) bus priimtas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo su visais reikiama dokumentais ir duomenimis gavimo dienos, taip pat pranešime nurodyta: „Laba diena, Jums 2022-12-09 el. paštu buvo išsiųstas raštas dėl būsto šildymo išlaidų kompensacijų teikimo. Rašte buvo įvardintos sąlygos, kurias įvykdžius turite teisę teikti prašymą kompensacijoms už būsto šildymą- susitvarkyti namo paveldėjimo dokumentus, išdeklaruoti faktiškai negyvenančius asmenis. Pateikite prašymą paramos teikimo komisijai (atsiųsti el. paštu) ir dokumentus patvirtinančius šių sąlygų vykdymą“ (b. l. 46, 48). Pareiškėja 2023 m. balandžio 18 d. pakartotinai el. paštu informuota dėl trūkstamų dokumentų pateikimo (b. l. 47).

Pareiškėjos pateiktas 2023 m. balandžio 21 d. prašymo-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti priedas (toliau – Prašymo priedas, b. l. 49) Šiaulių miesto savivaldybės Paramos teikimo komisijos (piniginei socialinei paramai išimties tvarka) posėdyje svarstytas 2023 m. balandžio 27 d. (Protokolo Nr. PRP-16 išrašas, b. l. 50), įvertintas Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas, kuris, Pareiškėjos atveju, buvo surašytas 2022 m. lapkričio 23 d., prieš skiriant kompensaciją išimties tvarka už laikotarpį nuo 2022 n. lapkričio 1 d. iki 2023 m. vasario 1 d. (toliau – Aktas), iš kurio matyti, kad visas būstas (namas) apšildomas vienu kieto kuro katilu, name gyvena tik Pareiškėjos šeima (b. l. 44). Paramos teikimo komisija nutarė, kad Pareiškėjai išimties tvarka buvo skirta socialinė parama ir ji nesiėmė jokių veiksmų dėl tolesnio kompensacijų gavimo, jos prašyme nurodytos priežastys nėra svarbios, todėl rekomendavo būsto šildymo išlaidų kompensacijos neskirti vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi.

Išnagrinėjęs Pareiškėjos Prašymą (b. l. 39-41) ir Prašymo priedą (b. l. 49) Administracijos Skyrius 2023 m. balandžio 28 d. priėmė sprendimą Nr. 15514 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“ (minėta, toliau – Sprendimas, b. l. 5, 51). Sprendime nurodyta, jog Pareiškėjos prašymas skirti būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas netenkintas vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi (kai būste gyvena dvi ir daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių ir (ar) vienu gyvenančių asmenų, ir viena iš šių grupių ir (ar) vienas gyvenantis asmuo neturi teisės į kompensaciją). Sprendimu taip pat nustatyta, jog 7 bendrai gyvenantys asmenys (Pareiškėja, jos sutuoktinis ir 5 vaikai) neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2023 m. vasario 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą – Šiauliai, (*duomenys neskelbtini*).

Administracijos Skyriaus 2023 m. gegužės 3 d. raštu Nr. (28.4.40) SSP-2185 „Dėl teisės į būsto šildymo išlaidų kompensacijos teikimo“ (minėta, toliau – Raštas, b. l. 4, 52) Pareiškėja buvo informuota, jog Prašymas būsto šildymo išlaidų kompensacijai (toliau – kompensacijai) gauti dėl

išaugusio prašymo skaičiaus priimtas tvarkyti 2023 m. kovo 30 d., Pareiškėjai buvo siųstas pranešimas dėl trūkstančių dokumentų/informacijos pateikimo, gavus Prašymo priedą, prašymas kompensacijai gauti 2023 m. balandžio 27 d. svarstytas Paramos teikimo komisijoje ir atsižvelgus į šios komisijos rekomendaciją priimtas Sprendimas, kuriuo nustatyta, kad Pareiškėja neturi teisės į kompensaciją. Paaiškintas Įstatymo 8 straipsnio 6 dalies, 7 straipsnio 1 dalie nuostatų taikymas. Pažymėta, kad Pareiškėjos šeimai pinigine parama būsto šildymo išlaidoms išimties tvarka buvo skirta du kartus, 2022 m. gruodžio 9 d. Skyriaus raštu Nr. (28.4.40) SSP-5069 Pareiškėja buvo informuota, kad nuo 2023 m. vasario 1 d. turės teisę kreiptis dėl kompensacijų, kai bus sutvarkyti namo paveldėjimo dokumentai, informuota dėl galimybės kreiptis dėl paveldimo turto mokesčio lengvatos. Nurodyta, kad Paramos teikimo komisija, įvertinusi, jog Pareiškėja jokių veiksmų, kad gautų kompensaciją nesiėmė, nenurodė svarbių priežasčių, kodėl to nepadarė, parama būsto šildymo išlaidoms skirta du kartus, rekomendavo kompensacijos neskirti.

Skunde Pareiškėja nesutikimą su Sprendimu grindė tuo, kad: 1) Atsakovė nepagrįstai vadovavosi Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi ir neskyrė būsto šildymo išlaidų kompensacijos; 2) teisės aktai nenumato kiek kartų asmeniui/šeimai gali būti skiriama kompensacija išimties tvarka; 3) Sprendimo teisėtumas turi būti įvertintas socialinių interesų vertinimo pažeidimo aspektu.

Atsakovė laikosi pozicijos, kad tinkamai taikė Įstatymo nuostatas, turėdama teisę, o ne pareigą, skirti kompensacijas išimties tvarka ir ginčo atveju pagrįstai Pareiškėjai neskyrė prašomos pinigines socialinės paramos (kompensacijos).

Viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai vykdydami įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai.

Sprendžiant klausimą dėl Sprendimo teisėtumo, pažymėtina, kad Administracija yra viešojo administravimo subjektas, veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis).

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimančias pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus. Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.

VAĮ nenumatyta, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente. Byloje nustatyta, kad Atsakovės administracinio sprendimo pagrindimas (jo turinys) yra išdėstytas keliuose dokumentuose t. y. Sprendime ir Rašte (toliau kartu – Skundžiamas sprendimas), todėl toliau Komisija vertins šiuos dokumentus, kaip vientiso individualaus administracinio akto, teisėtumą.

Pažymėtina tai, kad Pareiškėja į Atsakovę kreipėsi socialinės paramos pateikdama Prašymą (bendra tvarka), tačiau Prašymo nagrinėjimo metu Pareiškėjai buvo pasiūlyta pateikti prašymą Paramos teikimo komisijai dėl paramos skyrimo išimties tvarka (b. l. 45-48), Pareiškėja pateikė Prašymo priedą (b. l. 49), todėl Skundžiamas sprendimas priimtas išnagrinėjus tiek Pareiškėjos Prašymą, tiek Prašymo priedą.

Taigi, šioje byloje sprendžiant, ar Atsakovės priimtas Skundžiamas sprendimas, kuriuo Pareiškėjai neskirta šildymo išlaidų kompensacija už laikotarpį nuo 2023 m. vasario 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., nepažeidžia Pareiškėjos teisės gauti socialinę paramą, kurią Pareiškėja Prašymu ir Prašymo priedu prašė Atsakovę jai skirti.

Dėl termino skundai paduoti.

Atsakovė laiko, kad Pareiškėja yra praleidusi individualaus administracinio akto, t. y. Skundžiamo sprendimo apskundimo terminą, todėl prašo bylą nutraukti.

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 8 straipsnyje 1 dalyje nustatyta, kad skundai administracinių ginčų komisijai gali būti paduodami per vieną mėnesį nuo individualaus administracinio akto paskelbimo arba įteikimo ar pranešimo apie viešojo administravimo subjekto veiksmus suinteresuotai šaliai dienos. Minėto straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad, kai viešojo administravimo subjektas neatlieka savo pareigų arba vilkina klausimo nagrinėjimą ir nustatytu laiku jo neišsprendžia, šis neveikimas (vilkinimas) gali būti apskūstas per 2 mėnesius nuo tos dienos, kai baigiasi įstatymo ar kito teisės akto nustatytas klausimo išsprendimo terminas. Pagal IAGNTĮ 9 straipsnio 3 dalį, 10 straipsnio 2 dalies 2 punktą, jeigu skundo priėmimo stadijoje paaiškėja, kad yra praleistas skundo (prašymo) padavimo administracinių ginčų komisijai terminas ir prašymas atnaujinti skundo (prašymo) padavimo terminą yra atmestas – skundą (prašymą) atsisakoma nagrinėti. Šio reglamentavimo kontekste pažymėtina, kad įstatymų nustatyti atskirų procesinių veiksnių atlikimo terminai įpareigoja savo teisių ir interesų gynybos siekiantį asmenį operatyviai reaguoti į galimus savo teisių ir įstatymų saugomų interesų pažeidimus. Terminų laikymasis administracinėje teisenoje yra būtina sąlyga, neatsiejama nuo pačios administracinio proceso esmės, užtikrinant efektyvų jo įgyvendinimą.

Jau minėta, kad Prašymą (dėl būsto šildymo kompensacijos) Pareiškėja Atsakovei pateikė 2023 m. vasario 8 d., tą pačią dieną pateikė ir kitą prašymą, kuriuo prašė skirti socialinę pašalpą. Pareiškėjos per SPIS sistemą gautame 2023 m. vasario 24 d. pranešime (b. l. 23, 77) nurodyta, kad priimtas sprendimas skirti išmoką, o gautame 2023 m. balandžio 28 d. pranešime (b. l. 48) nurodyta, kad prašymas tenkintas ir nustatyta, kad „turite teisę į kompensacijas nuo 2023-02-01 iki 2023-04-30“. Atsakovė pripažįsta, jog Paramos teikimo komisijai nusprendus rekomenduoti kompensacijos Pareiškėjai neskirti, 2023 m. balandžio 28 d. suvedant duomenis į programą „Parama“ dėl įvedimo klaidos Pareiškėjai per SPIS sistemą buvo išsiųstas pranešimas apie nustatytą teisę į kompensacijas, o kito pranešimo išsiųsti per minėtą sistemą nėra galimybės (b. l. 35), tą pačią dieną klaida ištaisyta ir priimtas Sprendimas. Nors Atsakovė pateikė duomenis apie tai, kad Sprendimas ir Raštas Pareiškėjai buvo išsiųsti 2023 m. gegužės 3 d. į Pareiškėjos nurodytą elektroninį pašta, visgi pripažintina, jog Pareiškėja dėl jos atžvilgiu priimto sprendimo, kad jai nustatyta teisė į kompensaciją, buvo suklaidinta, o tai patvirtina Pareiškėjos kreipimasis į Skyrių 2023 m. gegužės 22 d. telefonu (dėl to, kad negauna kompensacijos už šildymą). Pareiškėjos Prašymo nagrinėjimo procedūra tęsėsi ilgą laiką tarpą, t. y. beveik tris mėnesius (nuo 2023 m. vasario 8 d. iki gegužės 3 d.).

Ginčo nėra dėl to, kad Atsakovės Skyriaus Sprendimą ir Atsakovės Raštą Pareiškėja gavo 2023 m. gegužės 24 d. (b. l. 35, 74) Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja buvo aktyvi, t. y. 2023 m. gegužės 24 d. gavusi Skundžiamą sprendimą, skundą Komisijai išsiuntė paštu 2023 m. birželio 8 d., pastarasis Komisijoje gautas 2023 m. birželio 9 d. (b. l. 1), Atsakovės per klaidą išsiųstas 2023 m. balandžio 28 d. pranešimas suteikė Pareiškėjai lūkestį, kad jai bus išmokėta kompensacija, Atsakovė siūsdama Sprendimą nenurodė, kad 2023 m. balandžio 28 d. sprendimas yra išsiųstas per klaidą, atskiro pranešimo, kad 2023 m. balandžio 28 d. pranešimas yra klaidingas nesiuntė, savalaikiai nepasitikslino ar Pareiškėja gavo Skundžiamą sprendimą, Komisija pripažįsta, jog terminas skundui paduoti dėl Skundžiamo sprendimo nėra praleistas.

Dėl Skundžiamo sprendimo teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (minėta, toliau – Įstatymas, aktuali redakcija nuo 2023 m. balandžio 1 d.), kuris nustato piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas (Paramos įstatymo 1 straipsnio 1 dalis).

Įstatymo 2 straipsnyje be kitų sąvokų apibrėžtos sąvokos, kas yra „Nepasiturintys gyventojai“ – tai bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie, įvertinus jų turimą turtą ir pajamas, Įstatymo nustatyta tvarka turi teisę gauti piniginę socialinę paramą (9 dalis), „Piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams“ – pinigine ar nepinigine

formomis teikiama parama nepasiturintiems gyventojams Įstatymo nustatyta tvarka (11 dalis). Piniginė socialinė parama teikiama vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnyje nustatytais principais: 1) bendradarbiavimo ir dalyvavimo; 2) prieinamumo; 3) socialinio teisingumo ir veiksmingumo; 4) visapusiškumo ir adekvatumo; 5) įgalinimo; 6) lygių galimybių.

Piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų (Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis).

Pagal Įstatymo 4 straipsnio 2 dalį, savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. T-64 (minėta, toliau – Aprašas, Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-365 redakcija) nustato nepasiturinčių gyventojų kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos (būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų, išlaidų karštam vandeniui kompensacijų (toliau – kompensacijos) ir socialinės pašalpos) ir periodinės, sąlyginės, tikslinės, vienkartinės pašalpos skyrimo, mokėjimo ir atsiskaitymo su paslaugas teikiančiomis įmonėmis tvarką. Aprašo 3 punkte nustatyta, jog kompensacijos teikiamos deklaravusiems gyvenamąją vietą ar būstą nuomojantiems Šiaulių mieste asmenims, raštu sudariusiems su nuomotoju gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį ir ją įregistravusiems viešajame registre. Pareiškėjų prašymus dėl piniginės socialinės paramos ir pašalpų (išskyrus vienkartinę pašalpą iš pataisos įstaigų paleistiems asmenims) skyrimo ar rekomendacijų teikimo (piniginei socialinei paramai išimties tvarka) nagrinėja Šiaulių miesto savivaldybės paramos teikimo komisija (piniginei socialinei paramai išimties tvarka; toliau – Paramos teikimo komisija), sudaryta Mero potvarkiu. Paramos teikimo komisija vadovaujasi Paramos teikimo komisijos veiklos nuostatais (Aprašo 5 punktas).

Piniginę socialinę paramą, vadovaudamasis Įstatymo nuostatomis, skiria Skyrius. Pareiškėjas apie paskirtą arba neskirtą piniginę socialinę paramą informuojamas prašyme-paraiškoje nurodytu informavimo būdu ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Priėmus sprendimą neskirti piniginės socialinės paramos, sprendime nurodomos neskyrimo priežastys ir sprendimo apskundimo tvarka ir terminai (Aprašo 13 punktas).

Aprašo 32 punkte numatyta, kad pareiškėjams pateikus motyvuotus prašymus ir esant būtinybei, turėdama surašytus pareiškėjų gyvenimo sąlygų patikrinimo aktus, Paramos teikimo komisija teikia rekomendacijas Aprašo 32.1- 32.8 papunkčiuose numatytais atvejais.

Kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos tvarka įtvirtinta Įstatymo 20 straipsnyje. Minėtoje teisės normoje nustatyta, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba <...>, *dėl piniginės socialinės paramos kreipiasi į deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės arba <...>, administraciją, <...>*.

Būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (toliau ir – kompensacijos), yra viena iš piniginės socialinės paramos rūšių (Įstatymo 5 straipsnio 2 punktas).

Įstatymo 7 straipsnio „Teisė į kompensacijas“ 1 dalyje nustatyta, kad *gyvenamąją vietą būste deklaravę* arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo *turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus Įstatymo 7 straipsnyje nurodytus reikalavimus*: 1) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo *turi teisę į piniginę socialinę paramą*; 2) įsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas mėnesį gražinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą.

Paminėtina, kad sąlygos, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą, išdėstytos Įstatymo 8 straipsnyje.

Įstatymo leidėjas šiuo atveju nustatė subjektų grupes, kurios, jei atitinka tam tikras sąlygas, gali įgyti teisę į kompensacijas: *gyvenamąją vietą būste deklaravę asmenys* arba *būstą nuomojantys* bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo (Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis).

Ginčui aktuali Įstatymo 8 straipsnio 6 dalis, kurioje nustatyta, kad jeigu *viename būste gyvenamąją vietą yra deklaravę* ir (arba) būstą nuomojasi bendrai gyvenantys asmenys ir vienas gyvenantis asmuo ir (arba) dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių, ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų, *kurie už būsto šildymą* ir (ar) geriamąjį vandenį, ir (ar) karštą vandenį *atsiskaito pagal vieną sąskaitą* (atsiskaitomąją knygelę), *tačiau bent viena (vienas) iš jų neturi teisės į kompensacijas, jos neskiriamos nė vienai iš šių bendrai gyvenančių asmenų grupių ir nė vienam iš vienu gyvenančių asmenų.*

Įstatymo 23 straipsnio 6 dalies 11 punkte nustatyta, jog savivaldybės administracija, teikdama piniginę socialinę paramą, turi teisę: patikrinusi bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašiusi buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, neteikti kompensacijų ar nutraukti jų teikimą, jeigu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo deklaruoja gyvenamąją vietą būste arba ją išsinuomoja, bet jame faktiškai negyvena, <...>.

Taigi tam, jog nepasiturinčiam asmeniui būtų skirta socialinė parama, teisės aktuose tokia teisė turi būti numatyta, savivaldybės administracija privalo patikrinti, ar asmuo, kuris kreipėsi, atitinka sąlygas teisei į piniginę socialinę paramą nustatyti ir tik tuomet jam tokią teisę nustatyti.

Iš aptartų teisės normų matyti, kad asmens gyvenamosios vietos deklaravimo vieta gali lemti, ar asmuo gali įgyti tam tikras teises, be to tai gali turėti įtakos ir kitiems gyvenamąją vietą būste deklaravusiems ir socialinės paramos siekiantiems asmenims.

Nagrinėjamu atveju Atsakovė nustatė, kad adresu (*duomenys neskelbtini*) Šiauliai, kartu su Pareiškėjos šeima (bendrai gyvenantys asmenys) gyvenamąją vietą deklaruoja R. D. (*duomenys neskelbtini*), kuriam teisė į kompensacijas nėra nustatyta, todėl pagrįstai nusprendė, kad teisės į kompensaciją neturi ir Pareiškėjos šeima (Įstatymo 8 straipsnio 6 dalis).

Kaip jau minėta, Atsakovė 2023 m. kovo 30 d. iniciavo kompensacijos skyrimą Pareiškėjai išimties tvarka, išvelgdama tokią galimybę, nurodė Pareiškėjai pateikti prašymą Paramos teikimo komisijai ir dokumentų, patvirtinančių, kad Pareiškėja yra įvykdžiusi Atsakovės 2022 m. gruodžio 9 d. rašte Nr. (28.4.40) SSP-5069 „Dėl būsto šildymo išlaidų kompensacijų teikimo“ (b. l. 64) įvardintas sąlygos, kurias, kaip nustatyta šiame rašte, Pareiškėjai įvykdžius, ji turės teisę nuo 2023 m. vasario 1 d. teikti prašymą kompensacijoms už būsto šildymą – susitvarkyti namo paveldėjimo dokumentus, išdeklaruoti faktiškai negyvenančius asmenis. Duomenų, kad su šiomis sąlygomis Pareiškėja būtų nesutikusi, skundusi minėtą raštą, į bylą pateikta nėra, todėl darytina išvada, jog Pareiškėja minėtas sąlygas suprato, t. y. jai buvo aišku ir suprantama, kas trukdo jos šeimai gauti būsto šildymo išlaidų kompensaciją. Minėtame rašte Pareiškėjai pateikta informacija, kokioms aplinkybėms pasikeitus ir (ar) kokioms aplinkybėms esant jai teisė į socialinę paramą būtų nustatyta, vertintina kaip Įstatymo 3 straipsnyje nustatytų principų įgyvendinimo išraiška, galinti ateityje padėti Pareiškėjai realizuoti teisę į socialinę paramą.

Iš Pareiškėjos Prašymo priedo (b. l. 49) turinio matyti, kad Pareiškėja nurodo, jog savo tėvo išdeklaruoti ji negalinti, nes tai nėra etiška ir žmogiška (palikti žmogų be deklaruotos gyvenamosios vietos), nurodo, kad jis sutinka pateikti savo pajamas, nors su Pareiškėjos šeima ir negyvena kartu, o pateikti namo registravimo dokumentus neturi galimybių, nes name gyvena jos šeima (auga vaikai), nes susitvarkius namo paveldėjimo dokumentus, ši nekilnojamąjį turtą areštuos antstoliai, kadangi Pareiškėjos vyras turi skolų.

Paramos teikimo komisija 2023 m. balandžio 27 d. (Protokolo Nr. PRP-16 išrašas, b. l. 50) nutarė, kad Pareiškėjai buvo skirta socialinė parama išimties tvarka ir ji nesiėmė jokių veiksmų dėl tolesnio kompensacijų gavimo, jos Prašymo priede nurodytos priežastys nėra svarbios, todėl rekomendavo būsto šildymo išlaidų kompensacijos neskirti vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi.

Išnagrinėjęs Pareiškėjos Prašymą (b. l. 39-41) ir Prašymo priedą (b. l. 49) Administracijos Skyrius 2023 m. balandžio 28 d. priėmė Sprendimą (b. l. 5, 51), kuriuo Pareiškėjos Prašymas skirti būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas netenkintam vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio

6 dalimi (kai būste gyvena dvi ir daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių ir (ar) vienu gyvenančių asmenų, ir viena iš šių grupių ir (ar) vienas gyvenantis asmuo neturi teisės į kompensaciją), o Administracijos Skyriaus 2023 m. gegužės 3 d. Raštu (b. l. 4, 52) Pareiškėja buvo informuota, jog pagal Paramos teikimo komisijos rekomendaciją priimtas Sprendimas, kuriuo nustatyta, kad Pareiškėja neturi teisės į kompensaciją, išimties tvarka netaikyta įvertinus tai, jog Pareiškėja jokių veiksmų, kad gautų kompensaciją nesiėmė, nenurodė svarbių priežasčių, kodėl to nepadarė, be to, parama būsto šildymo išlaidoms buvo skirta du kartus.

Paminėtina tai, kad iš Atsakovės 2022 m. gruodžio 20 d. rašto Nr. (28.4.40) SSP-3733 „Dėl vienkartinės pašalpos“ (b. l. 61) matyti, kad buvo tenkintas Pareiškėjos prašymas ir Pareiškėjai skirta vienkartinė pašalpa paveldėjimo dokumentų tvarkymui.

Komisijos vertinimu, Atsakovė šiame ginče pagrįstai akcentuoja, kad Įstatymu (23 straipsnis) įtvirtinta savivaldybių teisė, bet ne pareiga savivaldybės biudžeto sąskaita skirti kompensacijas, vadovaujantis tvarka, kurią savivaldybės taryba yra nustačiusi. Piniginę socialinę paramą Atsakovė teikia savivaldybei vykdant savarankiškąją savivaldybės funkciją, kuri yra finansuojama iš Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto lėšų, todėl turi užtikrinti racionalų turimų išteklių panaudojimą.

Atsakovė, nors ir nenurodė Rašte, kad būtent Įstatymo 23 straipsnio 3 dalies „patikrinus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius buitines ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, savivaldybės administracijai suteikiama teisė savivaldybės tarybos nustatyta tvarka“ 2 punkto „skirti kompensacijas, jeigu išlaidos už būsto šildymą, už faktinį geriamojo vandens ir (ar) karšto vandens kiekį atitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kompensuojamus dydžius, tačiau bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto reikalavimo“ nuostatos jai suteikia teisę, bet ne pareigą (tai nurodė tik atsiliepime), Aprašo nustatyta tvarka nustatyti teisę į kompensacijas išimties tvarka, o pats Aprašas taip pat nėra nurodytas Rašte, tačiau tai nesutrukdė Pareiškėjai suprasti jos atžvilgiu priimto Skundžiamo sprendimo esmės. Tokiai išvadai pagrindas yra tai, kad Pareiškėja į Atsakovę dėl socialinės paramos kreipėsi ne pirmą kartą, pateikti į bylą duomenys patvirtina, kad Pareiškėja dėl šios kompensacijos kreipiasi nuo 2021 m. kasmet.

Komisija pažymi, jog viešojo administravimo subjektų veiklai būdingas formalizmo principas, nes jų veikla turi atitikti nustatytas procedūras. Tokių procedūrų nustatymas yra susijęs ir su teisėtumo principo įgyvendinimu, nes viešojo administravimo institucijos turi veikti taip, kaip nustatyta jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2012 m. vasario 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1179/2012).

Teisės aktuose apibrėžta valstybės institucijų kompetencija suteikia joms teisę (ginčo atveju Įstatymu yra įtvirtinta savivaldybių teisė savivaldybės biudžeto sąskaita skirti kompensacijas ar jų, esant tam tikroms aplinkybėms, neteikti), o atitinkamais atvejais – pareigą veikti nustatytu būdu/imis priemonių problemoms spręsti (piniginė socialinė parama teikiama vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnyje nustatytais principais, vienas kurių yra prieinamumo principas (piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams teikiama kuo arčiau jų gyvenamosios vietos užtikrinant informacijos apie piniginę socialinę paramą prieinamumą ir paramos gavimą laiku)).

Kita vertus, Įstatymo 25 straipsnis pareigas nustato ir piniginę socialinę paramą gaunantiems nepasiturintiems gyventojams, kurie, be kita ko, privalo išnaudoti visas teisėtas kitų pajamų gavimo galimybes (1 punktas), <...> pateikti visą ir teisingą informaciją, įrodančią bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens teisę gauti piniginę socialinę paramą, ir būtinas piniginei socialinei paramai gauti dokumentus (2 punktas). Įstatymu nustatyti piniginės socialinės paramos teikimo principai (3 straipsnis) taip pat suponuoja aktyvų asmenų, kurie kreipiasi dėl piniginės socialinės paramos, veikimą: piniginės socialinės paramos teikimas remiasi besikreipiančių paramos asmenų ir bendruomenės, <...>, savivaldybės, valstybės institucijų ir įstaigų bendradarbiavimu ir tarpusavio pagalba (bendradarbiavimo ir dalyvavimo principas, 1 punktas), be to piniginei socialinei paramai teikiama siekiant <...> didinti motyvaciją integruotis į darbo rinką ir išvengti skurdo spąstų bei racionaliai naudojant turimus išteklius (socialinio teisingumo ir veiksmingumo principas, 3 punktas); teikiant piniginę socialinę paramą, siekiama sudaryti palankias nepasiturinčių gyventojų užimtumo galimybių didinimo sąlygas, taip pat sąlygas, skatinančias juos

įsitraukti į visuomenės gyvenimą ir mažinančias ilgalaikę priklausomybę nuo socialinės paramos sistemos (įgalinimo principas, 5 punktas).

Taigi, kai žmogus susiduria su finansiniais sunkumais, į savo gyvenamosios vietos savivaldybę jis gali kreiptis pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams (socialinės pašalpos, būsto šildymo, karšto bei geriamojo vandens išlaidų kompensacijų), papildomai skiriamos išmokos vaikui, taip pat socialinės paramos mokiniams (mokinių nemokamo maitinimo, paramos mokinio reikmenims įsigyti). Socialinės paramos poreikio įgyvendinimas yra užtikrinamas teisiniu reguliavimu. Iš nurodytų Įstatymu nustatytų pinigines socialinės paramos teikimo principų yra svarbu pažymėti tai, kad siekis yra ir sudaryti sąlygas, skatinančias nepasiturinčius gyventojus įsitraukti į visuomenės gyvenimą ir mažinančias ilgalaikę priklausomybę nuo socialinės paramos sistemos.

Pareiškėja prašė ginčą nagrinėti socialinių interesų vertinimo pažeidimo aspektu, t. y. nustatyti ar Atsakovė vykdydama jai deleguotas funkcijas nepažeidė Pareiškėjos socialinių interesų.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos internetiniame puslapyje nurodyta, jog *socialinis darbas yra profesinė veikla, kuri skirta padėti žmonėms, šeimoms, bendruomenėms ir visuomenei spręsti socialines problemas*, susidoroti su iškylančiais sunkumais per santykį su aplinka. Socialiniame darbe *ypač didelę reikšmę turi asmens ar šeimos atsparumo iššūkiams stiprinimas, savarankiškumo ir atsakomybės ugdymas*.

Visuotinėje lietuvių enciklopedijoje nurodoma, kad *socialiniai interesai dažnai yra socialinių veiksmų*, susiklostančių dėl nevienodų socialinių vaidmenų ir socialinės padėties, *priežastis*.

Sprendžiant dėl teisės į kompensacijas, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti vertinami pateikti ir tuo tikslu surinkti duomenys, nagrinėjama atveju Atsakovė vertino gautus (Pareiškėjos pateiktus) ir turimus duomenis, tame tarpe ir ankstesnius Pareiškėjos atžvilgiu priimtus sprendimus. Skyrius, priimdamas Sprendimą, pagrįstai nustatė, kad Pareiškėja neturi teisės į kompensacijas, kadangi tokia teisė nebuvo nustatyta vienam iš būste gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų, ir vadovavosi Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, o Raštu aiškiai motyvavo kas sąlygojo kompensacijos neskyrimą išimties tvarka. Pareiškėjai, siekiant jai padėti spręsti socialines problemas, buvo nurodyta, kokius veiksmus ji turi atlikti, kad turėtų galimybę gauti būsto šildymo išlaidų kompensaciją nuo 2023 m. vasario 1 d., net ir skyrus jai kompensaciją išimties tvarka iki šios datos bei tikslinę vienkartinę išmoką (paveldėjimo dokumentų tvarkymui), Pareiškėja nesiėlgė atsakingai siekdama, kad jos šeimos socialiniai interesai būtų patenkinti, nes jokių jai rekomenduotų veiksmų tuo tikslu neatliko.

Komisija byloje nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu, remdamasi anksčiau išdėstytu aktualių nagrinėjamam ginčui teisiniu reguliavimu, konstatuoja, kad Atsakovės priimtas sprendimas, išnagrinėjus Pareiškėjos Prašymą ir jo priedą dėl būsto šildymo išlaidų kompensacijos skyrimo, t. y. Skundžiamas sprendimas, yra teisiškai pagrįstas ir pakankamai motyvuotas, atitinkantis VAĮ 10 straipsnio nuostatas, nesutrukdęs Pareiškėjai suvokti, kokios priežastys lėmė tokį viešojo administravimo subjekto sprendimą, todėl nėra teisinio pagrindo naikinti Skundžiamą sprendimą Pareiškėjos Skunde nurodytais argumentais. Netenkinus Pareiškėjos reikalavimo panaikinti Sprendimą, dėl Pareiškėjos išvestinio reikalavimo įpareigoti Atsakovę priimti Pareiškėjos nurodytą sprendimą, Komisija šiame sprendime nepasisakys.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos O. J. (*duomenys neskelbtini*) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos šalys per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos turi teisę apskųsti sprendimą Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Linas Dagys

